

Prædiken til Skærtorsdag

Matt. 26, 17-30

Skærtorsdag fejrer vi nadveren. Egentlig fejrer vi nadveren, hver gang vi har højmesse, men skærtorsdag fejrer vi i særlig grad nadveren. Nadveren er Jesu sidste måltid sammen med sine disciple inden hans lidelse og død. Dette er fællesskabets måltid, det er tilgivelsens måltid, det er menneskets forsoning med Gud. Der er en sorg forbundet med dette måltid, for det er jo sidste gang, han spiser sammen med sine tilhængere. Men den sidste nadver har det underlige ved sig, at den også peger frem: Jesus siger til dem, der sidder omkring ham, at de skal mødes igen. En gang skal Jesus atter nyde nadveren med dem, det skal ske en gang i Guds rige. Dette er et løfte med kraft i. Det bliver ikke sidste gang, Jesus spiser sammen med sine. Hver gang vi fejrer nadver i gudstjenesten, så tager vi del i Gudsrigets fællesskabsmåltid. Og Jesus sidder med sammen med os, usynligt er han til stede hos sine, hos os, hver gang vi fejrer nadveren i gudstjenesten, og en gang skal vi fejre den i Gudsriget fuldt og helt, hvor alle jordiske sorger er glemt. Men indtil da fejrer vi den ved hver eneste højmesse.

Sådan er nadveren hos os, og skærtorsdag er en højtidsdag og helligdag, som vi i menighederne er glade for, og som fejres i de fleste kirker. Men vi står i fare for at gå hen og glemme, at der ingen skærtorsdag og nadver er uden om langfredag. Vi går gerne i kirke skærtorsdag, men vi her i kirken har det ligesom vort omgivende samfund: Vi hader og frygter sorg, smerte og døden i en sådan grad, at vi kan finde på at benægte den. Og gør vi det, så taler vi ikke længere sandt om Gud, om livet, om fællesskabet og den glæde, der begynder dér. Nadverens tilgivende kraft og nåde ville på ingen måde findes uden langfredags lidelse, sorg og smerte. Uden langfredags kors og død bliver skærtorsdags nadver til et fællesskabs fejring af sig selv. Vi bliver til et indspist fællesskab, hvor vi har nok i os selv og glemmer alle dem udenfor, som vi skylder kærlighedens gerninger. Vi kan samles og glæde os som tilgivne og frisatte mennesker, men det kan vi alene i kraft af langfredags kors og død. Det kan vi, fordi Jesus har løskøbt os fra gammel gæld. Alle de mennesker, der står og ser efter os: med de sår og skrammer på legeme og sjæl, som vi gav dem. Ja, nogle gange gjorde vi det med vilje, andre gange

kom vi til at gøre det, uden at det var vores hensigt, og atter andre gange har vi skadet mennesker, uden at vi overhovedet har bemærket det. Vi kan ikke lyve det bort altid. Og slet ikke når vi står for Guds ansigt, som vi gør det i gudstjenesten og ved nadveren. Og endnu et: Vi kan ikke ændre på det. Vi kan ikke lave om på fortiden. Der findes hændelser, som vi kan undskylde. Vi kan søge et andet menneskes tilgivelse. Men der findes også skyld, vi ikke kan få lavet om på: De mennesker er måske døde, som vi gerne ville tale med, dem, vi gerne ville forsones med. Og døden er som en uoverstigelig mur: her finder vi ingen mulighed for at komme hinanden i møde. Her finder vi ikke tilgivelsens mulighed. Det er denne mulighed, som Jesus har åbnet døren for gennem korsets død i vores sted. Derfor fejrer vi kun skærtorsdag i skyggen af langfredag. Fordi vores liv her på jorden er et liv i hårde, trange kår. Hvor skylden altid er vores livs ledsager.

Dette kan vi ikke leve med! Det kan vi ikke bære. Og derfor er langfredag også vores befrielse. Vi er sluppet fri af gældens kværlertag. Jesus Kristus skænker os på forhånd, inden sin død, del i livets fællesskab med ham. I skærtorsdags nadver får vi fuldt og helt fællesskab med ham. Her har han fjernet alle hindringer, for at vi kan være med. Her har vi fået forskud på det evige liv i Guds rige. Her har vi fået taget al vores gæld og skyld bort. Netop derfor og derved har han befriet os til fællesskab med hinanden. Nu er vi skyldige at tjene hinanden. På samme måde som han ved at tilgive os, gør

os skyldige overfor hinanden: vi kan gøre livet lettere for hinanden, vi kan tilgive hinanden. Når vi tjener hinanden, så gør vi ikke andet end det, som Jesus har befriet os til: fællesskab med sig og hinanden. Vi gør altså ikke noget stort og rosværdigt, når vi tager imod hans gaver, og når vi tjener hinanden; vi gør blot det, som vi er skyldige at gøre. Jesus giver os i sin nadver den gave, at han har borttaget al synd fra verden, han har taget skyldens forbandelse bort og i stedet gjort os skyldige at tjene hinanden. Det er en god skyld, det er ikke nogen forbandelse, her er der ingen tvangsbinding, her er man ikke nødt til at gå rundt med vigende blik. I dåben og nadveren får vi en velsignelse: Nu er alle disse mennesker din næste, nu er du ikke længere tvunget til at gå og betale af på en bundløs gæld til Gud for alt det, som ikke kan gøres godt igen. Jesus sætter os fri til fællesskab med ham og vores næste. Det er, som når man vil vise et menneske, at man har tilgivet det og så siger: gør mig lige den tjeneste. Stærkere kan tilgivelsen, nåden, ikke siges.

Sådan tager han os i tjeneste ved at gøre det umuligt for os at fortjene noget ved det. Guds evighed genskaber os og opbygger os i nadveren gennem fællesskabet med Jesus Kristus, nu er vi sat fri til at gå ud i verden og tjene ham og elske vor næste. Vi er elsket indtil det sidste, vi er omfattet af hans kærlighed og medfølelse, derfor har vi fået del i Gudsrigets skat og er betroet at give den videre. Det er den nye skyld, vi har: at række evangeliet videre og tjene hinanden med hver vores evner og muligheder.

Så i nadveren bliver vi sat fri af al vor ubærlige skyld og befriet til tjeneste for Gud og for næsten. Men nadveren har også en himmelsk dimension, den rækker også frem igennem tiderne og ind i Guds evighed. Derfor er det altid dejligt, når vi holder altergang sammen. Vi bliver ført ud af vores hverdagsliv for en stund, og vi oplever stilhed og højtid, fællesskab og accept på en særlig måde. Vort liv med alle dets glæder og sorger bliver gennemlyst af lyset fra Guds rige. Guds rige er, at vi har fået del i Guds evighed. Evigheden er det, som Gud skaber, når han taler til os. Nadveren er en af de måder, Gud taler til os på. Kirkens rum eller plejehjemmets stue forvandler Gud til sit eget rige, han forvandler det til Himmerige. Et lille og foreløbigt Himmerige, ja vist, men med spor af det evige, med kraft og glæde af det evige.

I mennesket Jesus brød evigheden ind i vores verden, i ham brød evigheden ind i tiden, med evigheden har vi fået genoprettet forholdet til Gud. Ved vores dåb og i nadveren får vi del i Guds evighed på ny. Det er det underfulde, det er mysteriet, der indtræffer med Jesus Kristus: her kommer evigheden til stede midt i verden. Og så sker der det ved nadveren, at her får vi også del i Guds evighed. Her er vi deltagere i Gudsrigets fællesskab, hvor vi deler nadveren med hinanden og med Kristus. Her bryder vi brødet og rækkes velsignelsens bæger. Her fornyes det fællesskab, som vi ved Guds nåde, ved dåb og tro, er ført ind i. Her giver han os sig selv og giver os til hinanden. Så det er Himmeriget, der hænder, når Kristus samler

os til en himmelsk altergang, hvor vi bor i denne verden. Det er svært at tale om, men ikke så svært at erfare. I vin og brød rækkes vi alt, hvad Jesus Kristus giver og er: syndernes forladelse, liv og salighed. Det er den korsfæstede, opstandne og levende Kristus, der holder nadver med os. Den første skærtorsdag var før den første langfredag og påskedag, men herefter følger skærtorsdag egentlig altid efter både langfredag og påskedag, for i hver altergang rækker Jesus os langfredags forsoning og påskedags nye liv. Amen.

Kirsten Juul, Klovborg-Tyrsting

Salmer: 466, 439, 459, 179, 192 vers 7-9, 471

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk